

ไพศาล สันติธรรมนนท์ ประจวบ เรียบร้อย ถิรวัฒน์ บรรณกุลพิพัฒน์ ติณณภพ มัชฌิมาภิโร

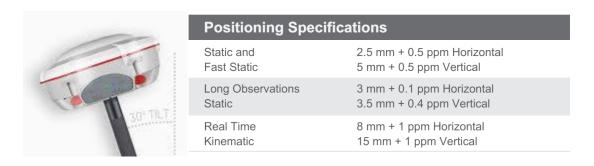
เสนอต่อ

คณะอนุกรรมการสาขาวิศวกรรมสำรวจ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ

มิถุนายน 2567

1. ความเป็นมา

ปัจจุบันมีความต้องการนำเทคโนโลยีการรับสัญญาณดาวเทียม GNSS มาประยุกต์ใช้ในงานสำรวจ ออกแบบ และกำหนดตำแหน่งในงานก่อสร้าง อย่างกว้างขวางและให้มีศักยภาพสามารถใช้งานได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ เช่น การรับสัญญาณดาวเทียม GNSS ได้มากกว่า 900 ช่องสัญญาณ, การรังวัดในโหมด RTK ที่มีความ สะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงานสนับสนุนงานก่อสร้าง, การรังวัดขณะที่เอียงโพลออกจากแนวดิ่งได้มากถึง 30 องศา และความละเอียดถูกต้องการรังวัดโหมด RTK ละเอียดถูกต้องดีกว่า 1 เซนติเมตร หากสถานีฐานและโรเวอร์ตั้งห่าง กันไม่เกิน 5 กิโลเมตร

แต่อย่างไรก็ตามผลการรังวัด GNSS สำหรับการใช้งานข้อมูลที่รังวัดได้มักจะอยู่ในรูปแบบพิกัดยูนิเวอร์ แซลทรานส์เวอร์สเมอเคเตอร์ (Universal Transverse Mercator : UTM) ระบบพิกัดยูทีเอ็มเป็นระบบพิกัดที่ใช้ งานสะดวกแต่พิกัดตำแหน่ง ระยะทางและพื้นที่จะแฝงค่าแก้สเกลแฟกเตอร์ด้วย ที่อาจมีค่าอยู่ระหว่าง 0.9990 จนถึง 1.0010 ในการนำค่าพิกัดยูทีเอ็มไปใช้ในการออกแบบและช่วยรังวัดหน้างานก่อสร้างจำเป็นต้องมีการหา ความสัมพันธ์กัน เช่น ระยะทางบนยูทีเอ็มจะเท่ากับระยะทางจริงบนผิวโลกคูณด้วยค่าแก้เสเกลแฟกเตอร์ ดังนั้นการ ใช้วิธีแก้สเกลแฟกเตอร์มีข้อจำกัดและอาจนำไปสู่การทำผิดได้ง่าย

การหาความสัมพันธ์ของระยะทางและพื้นที่จากระบบพิกัดกริดยูทีเอ็มไปสู่ระยะทางและพื้นที่จริง ปรากฏ ในระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการสร้างและการใช้ระวางแผนที่ พ.ศ. 2547 ดังนี้ (สามารถอ่านระเบียบกรมที่ดินฉบับ สมบูรณ์ได้จากลิงก์ https://www.dol.go.th/km2/Documents/9.pdf)

"ค่าสัมประสิทธิ์การลดทอนระยะลงสู่ระดับน้ำทะเลปานกลาง" (Coefficient for Reduction to Mean Sea Level, C) หมายถึง ตัวคูณสำหรับทอนระยะที่วัดได้บนพื้นดิน เป็นระยะที่ระดับน้ำทะเลปานกลาง (พื้นยืออยด์)

"ค่าตัวคูณมาตราส่วน" (Scale Factor, K) หมายถึง ตัวคูณสำหรับทอนระยะ ที่ระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นระยะบนแผนที่

๒.๑.๑ ทอนระยะที่วัดได้บนพื้นดินเป็นระยะที่ระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การลดทอนระยะลงสู่ระดับน้ำทะเลปานกลาง

$$C = \frac{R}{(R+H)}$$

๒.๑.๒ ทอนระยะที่ระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นระยะบนแผนที่ ซึ่งมีค่า เท่ากับระยะที่ระดับน้ำทะเลปานกลางคูณด้วยค่าตัวคูณมาตราส่วน (Scale Factor)

๒.๖ การแปลงพื้นที่ในระบบพิกัคฉาก ยู ที เอ็ม ให้เป็นพื้นที่จริง คำนวณดังนี้
ค่าพื้นที่จริงเท่ากับอัตราส่วนระหว่างค่าพื้นที่ในระบบพิกัคฉาก ยู ที เอ็ม ต่อ
ค่ากำลังสองของผลคูณของค่าตัวคูณมาตราส่วน (K) และสัมประสิทธิ์การลดทอนระยะลงสู่ระดับ
น้ำทะเลปานกลาง (C)

แนวทางที่เสนอในข้อเสนอแนะนี้คือ การประยุต์ใช้ระบบพิกัดท้องถิ่น (Local Coordinate System) โดย ใช้ระบบพิกัดการฉายชนิดคงรูป (Conformal mapping) ระบบพิกัดคงรูปที่รู้จักแพร่หลายที่สุดคือ ระบบพิกัดยูที่ เอ็ม แต่ในมาตรฐานนี้ แนะนำ ระบบพิกัดการฉายชนิดคงรูป ชื่อว่า Transverse Mercator (TM) โดยมีการ ออกแบบให้เหมาะสมกับที่ตั้งโครงการและลักษณะภูมิประเทศ ทำให้สามารถขจัดการคำนวณที่ยุ่งยากออกไป และมี ความสอดคล้องของการฉายแผนที่ ข้อเท็จจริงของตำแหน่ง ความยาว และพื้นที่ในสนาม ตลอดจนสนับสนุนการใช้ ข้อมูลร่วมกับเครื่องมือทันสมัย เช่น CAD, GNSS-RTK และ Total Station ได้สะดวก การทำงานกระชับ และลด ข้อผิดพลาด

เอกสารนี้ขอยกตัวอย่าง งานออกแบบก่อสร้าง พื้นที่ตั้งอยู่ในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นพื้น รอยต่อระหว่างโซนยูเอ็ม 47 และ 48 พื้นที่ตัวอย่างนี้ มีขนาดประมาณ 400 ไร่ หรือ 0.64 ตร.กม. มีเส้นรอบรูป 3.6 กิโลเมตร แสดงดังภาพ

2. ความสำคัญของการเลือกใช้ระบบพิกัด

สมมุติว่า จะนำ GNSS RTK ไปใช้ในการสำรวจออกแบบ และช่วยในงานก่อสร้าง เมื่อพิจารณาการเลือกใช้ ระบบพิกัดยูทีเอ็มในพื้นที่ก่อสร้างขนาดใหญ่ ดังตัวอย่างสมมุติในที่นี้

Index	Projection	area_m2	peri_m	diff_m2	diff_m	ArealSF	PoninSF
0	EPSG:4326	639,074.72	3,615.784	nan	nan	nan	nan
1	EPSG:32647	639,837.27	3,617.941	762.55	2.157	639074.53	3,615.784
2	EPSG:32648	640,634.76	3,620.195	1,560.04	4.411	639074.97	3,615.785

จากตารางจะเห็นได้ว่าในพื้นที่ก่อสร้าง การคำนวณพื้นที่บนระบบพิกัดยูทีเอ็มโซน 47 (EPSG:32647) และ 48 (EPSG:32648) เทียบกับพื้นที่จริงบนพื้นผิวโลก (EPSG:4326) ได้ความต่าง 762.55 และ 1560.04 ตร.เมตร ตามลำดับ

สำหรับผลต่างทางระยะทาง การคำนวณระยะบนระบบพิกัดยูทีเอ็มโซน 47 (EPSG:32647) และ 48 (EPSG:32648) เทียบกับระยะจริงบนพื้นผิวโลก (EPSG:4326) ได้ความต่าง 2.157 และ 4.411 ตร.เมตร ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระยะทางสั้น ๆ เช่น ระยะห่างระหว่างหัวเข็มของฐานราก ขนาดของอาคารที่จะต้องกำหนดจุด ก่อสร้าง ผังพื้นที่ในโครงก่อสร้าง เป็นต้น หากทดสอบระยะทาง 10, 100 และ 1,000 เมตร สำหรับยูทีเอ็มในพื้นที่คาบ เกี่ยวโซน 47 และ โซน 48 สรุปเป็นตาราง จากตารางระยะทางตัวอย่างสัก 100 เมตร หากคำนวณระยะทางจากพิกัด ยูทีเอ็ม ในพื้นที่ดังกล่าวจะไปสู่ความผิดพลาด 60 และ 122 มิลลิเมตร ตามลำดับ

Index	UTM_Zone	dist_m	scale_factor	diff_m
0	47N	10	1.000597	0.006
1	48N	10	1.001220	0.012
2	47N	100	1.000597	0.060
3	48N	100	1.001220	0.122
4	47N	1000	1.000597	0.597
5	48N	1000	1.001220	1.220

ในกรณีนี้ ตามมาตรฐานการก่อสร้างของกรมโยธาธิการและผังเมือง มยผ.1106 ยอมให้เบี่ยงเบนสูงสุดจาก ศูนย์กลางตำแหน่งเสาเข็มทำได้ไม่เกิน 50 มิลลิเมตร เท่านั้น

5.5. ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้

5.5.1 หากไม่ได้มีการระบุในแบบรายละเอียด ตำแหน่งเสาเข็มแต่ละต้นที่ระดับตัดหัวเสาเข็มจะขอมให้มี กำเบี่ยงเบนสูงสุดจากศูนย์กลางที่กำหนดไว้ในแบบรายละเอียดได้ไม่เกินกว่า 50 มิลลิเมตรสำหรับ ฐานรากที่ใช้เข็มหนึ่งต้นและสองต้น และไม่เกินกว่า 75 มิลลิเมตรสำหรับฐานรากที่ใช้เข็มตั้งแต่สาม ต้นขึ้นไป แต่ทั้งนี้ค่าเบี่ยงเบนของกลุ่มเสาเข็มในฐานรากจะต้องไม่เกินกว่า 50 มิลลิเมตร หากค่า เบี่ยงเบนมีค่าสูงกว่าค่าดังกล่าวจะต้องมีวิสวกรตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของฐานรากและ เสาเข็มที่เป็นผลจากการเบี่ยงเบนดังกล่าว และถ้าเสาเข็มมีขนาดเกินกว่า 600 มิลลิเมตร ค่าเบี่ยงเบน สูงสุดให้เป็นดุลยพินิจของวิสวกรผู้คำนวณออกแบบ

3. แนวทางการใช้ระบบพิกัดท้องถิ่นที่เหมาะสม

แนวทางการแก้ปัญหาข้างต้น เพื่อให้เกิดความง่ายและสะดวกสบายสำหรับการประยุกต์ใช้ค่าพิกัดอย่าง เป็นระบบ อีกทั้งการคำนวณตำแหน่ง การวัดความยาว การคิดปริมาตรวัสดุ และการวางผังต่าง ๆ ในพื้นที่การ ก่อสร้าง ด้วยการใช้อุปกรณ์ GNSS-RTK ควรจะเป็น "สเกลจริง" สามารถรังวัด ด้วยเทปวัดหรือเลเซอร์วัดระยะทาง เป็นระบบเดียวกันได้ไม่ยุ่งยาก

วิธีการหนึ่งที่เป็นมาตรฐานคือ การสร้างระบบพิกัดท้องถิ่น (Local Coordinate System) ระบบพิกัด ท้องถิ่นนี้มีความสัมพันธ์กับระบบพิกัดยูทีเอ็ม และมีการคำนึงถึงความละเอียดถูกต้อง เรียกว่า การฉายแผนที่ความ คลาดเคลื่อนต่ำ (Low Distortion Projection : LDP) โดยระบบพิกัด LDP มีคำนิยามและคุณสมบัติดังต่อไปนี้

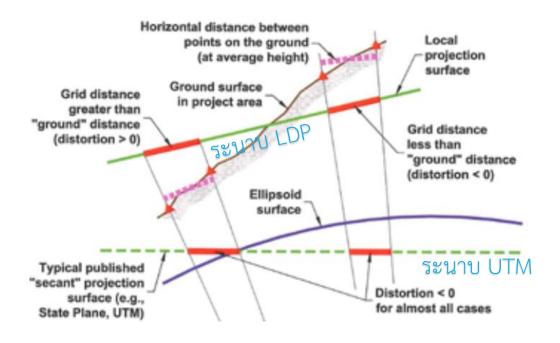
- 1. ระนาบของการฉายแผนที่อยู่ในระนาบเฉลี่ยเดียวกันกับพื้นที่ก่อสร้าง
- 2. ระบบพิกัดฉากหน่วยเป็นเมตร มีจุดศูนย์กำเนิด (Central Meridian : CM) ในพื้นที่ก่อสร้างหรือพื้นที่ ใกล้เคียง
- 3. พิกัดระยะตะวันออก และ ระยะเหนือ ลดทอน (False Easting/Northing) ให้มีตัวเลขน้อย ๆ เช่น 3-4 หลัก ตามขอบเขตพื้นที่โครงการ
- 4. ในการนำระบบพิกัดท้องถิ่นไปใช้ในการออกแบบ เขียนแบบทางวิศวกรรม เช่น AutoCAD ทุกอย่างเป็น สเกลจริงทั้งหมด มีความสะดวกและความถูกต้องสำหรับการวางผังในพื้นที่ ขนาดชิ้นงานก่อสร้าง และ นำไปผลิตชิ้นส่วนก่อสร้างต่าง ๆ ในโรงงาน

<u>ตัวอย่าง</u> พิกัดระยะตะวันออก และ ระยะเหนือ เทียบกับระบบพิกัดยูทีเอ็ม

	LDP_	E LDP_N	LDP_Elev	UTM_E	UTM_N	UTM_Elev
:		-: :	:	:	:	:
PILE	-1 2500.00	0 5200.000	123.000	717328.287	1605516.734	123.000
PILE	-2 2600.00	0 6000.000	456.000	717421.239	1606317.733	456.000

4. การออกแบบระบบพิกัดท้องถิ่น LDP

การออกแบบระบบพิกัดท้องถิ่นชนิด LDP วิธีการหนึ่งที่สามารถทำได้ คือ การออกแบบการฉายแผนที่ ชนิด ทรานสเวอร์สเมอร์เคเตอร์ (Transverse Mercator : TM) ให้ระนาบการฉายแผนที่ทาบผ่านพื้นที่โครงการ ก่อสร้างให้มากที่สุด ทำการย้ายศูนย์กลางการฉายแผนที่ (Central Meridian : CM) ให้มาอยู่ในโครงการหรือใกล้ ๆ โครงการ ผลที่ได้จะปรากฏในค่า Combined Scale Factor โดยในพื้นที่จะมีขนาดไม่เกิน 20 ppm หรือ มี ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 20 มิลลิเมตรในระยะทาง 1 กิโลเมตร จากนั้นจะนำผลที่คำนวณได้ไปนิยามการฉายแผนที่ TM ที่ผู้ใช้สามารถรังวัดบนพื้นผิวภูมิประเทศได้ด้วย GNSS-RTK อย่างสะดวกรวดเร็ว จากนั้นสามารถแปลงค่าพิกัด UTM ที่ได้ไปสู่ระบบพิกัดท้องถิ่น LDP ได้อย่างแม่นยำ ขณะเดียวกันการออกแบบบน AutoCAD สามารถอ่านพิกัด ท้องถิ่นและแปลงไปสู่ UTM นำเข้าระบบรังวัด GNSS-RTK นำไปออกสนามทำการ setting-out ต่าง ๆ ได้อย่าง ต่อเนื่อง

การออกแบบ LDP ทำได้โดยใช้โปรแกรม constr_LDP (https://github.com/phisan-chula/2021-LDP Design/blob/main/LDP Mini.ipvnb) ที่อ่านข้อมูลนำเข้าจาก TOML ไฟล์

ตัวอย่าง COOP.toml

```
GEOID = '/usr/share/GeographicLib/geoids/tgm2017-1.pgm'
PROJECT = "Sikew, Korat"
CENTR_MERID = [ 101, 38 ] # longitude in degree and minute ! for central merdian
FALSE_EN = 'AUTO'
                           \mbox{\tt\#} make coordinate look nice , compact and easier to handle
\#FALSE\_EN = [1500, -1_640_000] \# make coordinate look nice, compact and easier to
handle
[TEST POINT]
POS_LATLNG = [ 14.881939, 101.637929] # centroid of the constuction site
           = 260 # meter
MSL
BUFFER
           = [ 1_000, 20 ]
                              # meter, quadrangle area, make upper/mid/lower planes
[UTM LDP]
PROJ='EPSG:32647'
RTK1=[ 783582.86, 1647318.61, 123.0 ]
RTK2=[ 783622.71, 1647262.97, 456.0 ]
[LDP_UTM]
PROJ='EPSG:32647'
BLDG-1=[ 5200.000, 5300.000, 260.0 ]
BLDG-2=[ 5225.000, 5300.000, 260.0 ]
BLDG-3=[ 5225.000, 5400.000, 260.0 ]
BLDG-4=[ 5200.000, 5400.000, 260.0 ]
```

เมื่อทำการปรับแต่ค่าพารามิเตอร์จนกระทั่งค่า CSF_ppm มีค่าน้อยกระจายตัวในช่วง +/-20 ppm ดังที่ แสดงในตัวอย่าง ค่า CSF ppm มีค่าในระหว่าง -3.6 ถึง +2.7 ppm เท่านั้น

Point	lng	lat	MSL	CSF_ppm	LDP_E	LDP_N
: :	:	:	:	:	:	:
0 P0	101.637929	14.881939	280	-3.6	5,494.554	4,985.620
1 P1	101.646938	14.890948	280	-3.5	6,463.981	5,982.520
2 P2	101.646938	14.872930	280	-3.6	6,464.103	3,988.799
3 P3	101.628920	14.872930	280	-3.6	4,525.047	3,988.759
4 P4	101.628920	14.890948	280	-3.6	4,525.086	5,982.480
5 P0	101.637929	14.881939	260	-0.4	5,494.554	4,985.620
6 P1	101.646938	14.890948	260	-0.4	6,463.981	5,982.520
7 P2	101.646938	14.872930	260	-0.4	6,464.103	3,988.799
8 P3	101.628920	14.872930	260	-0.4	4,525.047	3,988.759
9 P4	101.628920	14.890948	260	-0.4	4,525.086	5,982.480
10 P0	101.637929	14.881939	240	2.7	5,494.554	4,985.620
11 P1	101.646938	14.890948	240	2.7	6,463.981	5,982.520
12 P2	101.646938	14.872930	240	2.7	6,464.103	3,988.799
13 P3	101.628920	14.872930	240	2.7	4,525.047	3,988.759
14 P4	101.628920	14.890948	240	2.7	4,525.086	5,982.480

เมื่อพิจารณาเสกลแฟกเตอร์ร่วมกระจายอยู่ในช่วง -3.6 ถึง +2.7 ppm ถือว่าน้อยไม่มีนัยสำคัญ ปกติ เกณฑ์ที่นิยมคือ 20 ppm ดังนั้นนิยามของการฉาย LDP ที่เหมาะสมกับพื้นที่นี้ คือ

```
+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=101°38′ +k_0=1.000036 +x_0=5000 +y_0=-1641000
+a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs
```

ค่าพิกัดบนระบบพิกัด UTM Zone47/48 แปลงไปสู่ค่าพิกัดบนระบบพิกัดท้องถิ่น LDP เพื่อนำไปลงพิกัด ในการออกแบบเพิ่มเติมได้สดวก ตัวอย่างตัวเลขพิกัดท้องถิ่นปรากฏในคอลัมน์ LDP E, LDP N

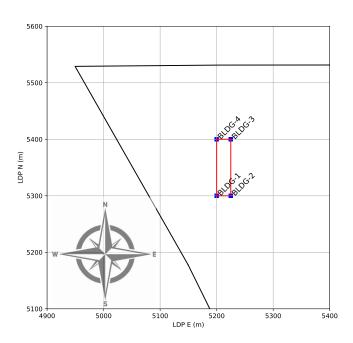
	UTM_E	UTM_N	UTM_Elev	LDP_E	LDP_N	LDP_Elev
:	:	:	: -	:	:	:
RTK1	783,582.860	1,647,318.610	123.000	5,242.245	5,360.042	123.000
RTK2	783,622.710	1,647,262.970	456.000	5,281.413	5,303.967	456.000

เมื่อมีการเขียนแบบและการออกแบบด้วยสเกล 1.00000 นำค่าพิกัดจากผลการออกแบบ นำไปแปลงกลับ เป็นค่าพิกัดบนระบบพิกัด UTM Zone47/48 นำไปรังวัดในสนามจะได้ตัวเลขที่กระชับ อ่านง่าย คีย์เข้าโปรแกรม ประยุกต์ หรือ อุปกรณ์สำรวจ เช่น กล้องประมวลผลรวม (Total Station), เครื่องรับสัญญาณ GNSS ได้สะดวก ตัวเลขพิกัดนำไปใช้ อาจเป็น LDP ในคอลัมน์ LDP_E, LDP_N หรือ ในระบบพิกัด UTM ในคอลัมน์ UTM_E, UTM_N ทั้งนี้จะต้องทำการ setting ในอุปกรณ์ GNSS ให้สอคล้อง ตังเลขพิกัดตัวอย่างเช่น

	L	DP_E	LDP_N LD	P_Elev	UTM_E	UTM_N	UTM_Elev
:		:	:	:	: -	:	:
BLD	OG-1 5,200	.000 5,30	0.000 2	60.000 783	,541.304 3	1,647,258.039	260.000
BLD	OG-2 5,225	.000 5,30	0.000 2	60.000 783	,566.316 3	1,647,258.335	260.000
BLD	OG-3 5,225	.000 5,40	0.000 2	60.000 783	,565.134 3	1,647,358.384	260.000
BLD	OG-4 5,200	.000 5,40	0.000 2	60.000 783	,540.122 3	1,647,358.088	260.000

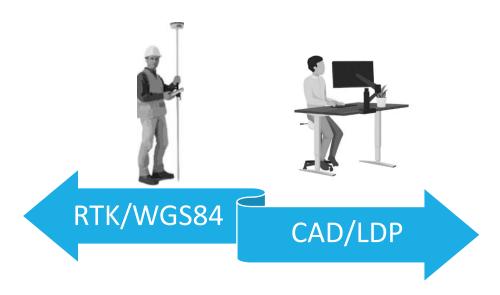
5. การใช้งานระบบพิกัด LDP กับการรังวัดด้วย GNSS-RTK

ในการรังวัดด้วย GNSS-RTK เมื่อได้พิกัดมาแล้ว สามารถคำนวณเป็นระบบพิกัดท้องถิ่น นำเข้าข้อมูล เพิ่มเติมจากข้อมูลการรังวัดที่รังวัดมาก่อนหน้านี้ได้ ในระบบ CAD ดังตัวอย่างในพื้นที่ก่อสร้างตัวอย่างนี้ สมมุติมีการ ออกแบบอาคาร ให้วางตัวตามยาว ในทิศทางเหนือ-ใต้ หากพิจารณาการวางตัวของศูนย์กลางเมอริเดียนที่มีการ วางตัวอยู่ไกลมาก ทำให้ค่าแอซิมัธยีออเดติกส์ หรือ ทิศเหนือจริง ของอาคารหลังนี้ เบี่ยงเบนออก 02.09" (arcsecond) ซึ่งถือว่าน้อยมาก ไม่มีนัยสำคัญใด ๆ

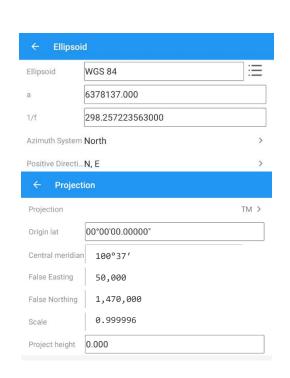

ความสำคัญของทิศทางในงานก่อสร้างอาคารในประเทศไทย เช่น การคำนึงการติดตั้งแผงโซล่าเซลล์บน หลังคา และมีการวางตัวให้สามารถรับแสงอาทิตย์ที่อ้อมไปทางทิศใต้ ทำให้แผงโซล่าเซลล์บนหลังคารับพลังงาน แสงอาทิตย์ได้ตลอดทั้งปี

ในทางกลับกันเมื่อมีการออกแบบในระบบ CAD สามารถแปลงไปสู่ระบบพิกัด LDP แล้วป้อนเข้าระบบ GNSS-RTK ซึ่งมักจะเป็นระบบพิกัด Geodetic coordinate system ที่มีรูปทรงรีอ้างอิง WGS-84 สำหรับนำไปใช้ รังวัดในสนามได้โดยตรง

ค่าพิกัดท้องถิ่น LDP สามารถนำเข้าซอฟต์แวร์แปลงค่าพิกัด ที่อาจอยู่ในรูปแบบอุปกรณ์ควบคุม GNSS Controller และซอฟต์แวร์แผนที่และซอฟต์แวร์ภูมิสารสนเทศทั่วไป ดังตัวอย่างจากหน้าจอควบคุม SinoGNSS T300 และซอฟต์แวร์ SurveyStar Quick TM (ประจวบ, 2564) เป็นต้น

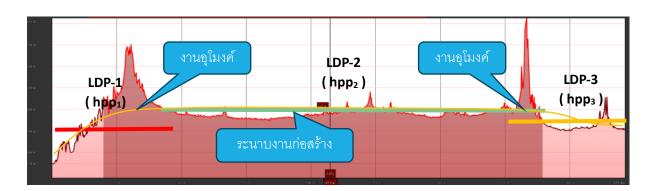
ในกรณีที่ซอฟต์แวร์ไม่รองรับนำเข้า k_0 ให้นำเข้าพารามิเตอร์ Project Plane ในรูปแบบ ellipsoidal height (h_{PP}) ดัง ตัวอย่างในซอฟต์แวร์ข้างต้น "Projection height"

6. การออกแบบระบบพิกัด LDP บนพื้นที่โครงการขนาดใหญ่

สำหรับ การออกแบบระบบพิกัด LDP บนพื้นที่โครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการเป็นงานยาวตามแนวเส้นทาง อีกทั้งภูมิประเทศมีความสูงต่ำแตกต่างกันมาก ทำให้ความพยายามในการกำหนดพารามิเตอร์ของการฉาย LDP แล้วทำ ให้สเกลแฟกเตอร์ร่วม CSF มีค่าไม่เกิน 20 ppm ไม่สามารถทำได้

ตัวอย่างข้างล่าง เป็นกรณีสมมุติ ในการสำรวจตามแนวเส้นทางยาวถึง 220 กิโลเมตรในภูมิประเทศภูเขา ใน การออกแบบจะมีการเจาะอุโมงค์ลอด เพื่อให้ความลาดชั้นของเส้นทางไม่มากนัก จากการออกแบบในรอบแรกพบว่าค่า CSF ในส่วนต้นทางและปลายทางมีค่าเกิน 20 ppm ไปมาก

แนวทางแก้ไข คือ ให้แบ่งพื้นที่ขนาดใหญ่ หรือ แนวเส้นทางที่ยาวมากให้สั้นลง (ประมาณไม่เกิน 100 กิโลเมตร) กรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติงานบนพื้นผิวภูมิประเทศตามปกติ เช่น การเจาะอุโมงค์และมีการก่อสร้างในอนาคต ตัวอย่างนี้ เราจึง เลือกระนาบของทรงรี TM ในการฟิตเข้ากับภูมิประเทศและงานก่อสร้าง โดยเลือกระดับการวางตั้งทรงรีเป็น hpp₁, hpp₂ และ hpp₃ ซึ่งจะนำไปสู่ผลการออกแบบ LDP 3 ช่วง คือ LDP-1, LDP-2 และ LDP-3 และคาดว่าค่าสเกลแฟกเตอร์ร่วม CSF ของทุกช่วงสายทางจะมีค่าไม่เกิน 20 ppm

ในช่วงรอยต่อของนิยามการฉายแผนที่ในโครงการเดียวกัน ควรจะมีส่วนเหลื่อมกันโดยใช้หมุดควบคุม หรือ พิกัดสถานีตามเส้นทาง สัก 2-3 หมุด มีการคำนวณพิกัดให้มีปรากฏทั้งในการฉาย LDP ที่เหลื่อมซ้อนทับกัน ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ทั้ง 2 ส่วนสามารถเลือก LDP อันใดอันหนึ่ง แล้วทำงานต่อเนื่องออกไปได้

7. การประยุกต์ใช้ LDP กับแผนที่ภาพถ่ายออร์โธจากยูเอวี

แผนที่ภาพถ่ายยูเอวีได้จากการบินถ่ายภาพแบบมีส่วนซ้อนมากในพื้นที่ก่อสร้าง การบินถ่ายภาพมีความ ละเอียดจุดภาพ 1-5 เซนติเมตร ประกอบกับการกำหนดจุดบังคับภาพ GCP ในการประมวล Bundle Block Adjustment (BBA) สำหรับผลิตพอยต์คลาวด์หนาแน่นสูงและแผนที่ภาพออร์โธ แผนที่ภาพออร์โธในขั้นต้นมักจะมีการ ใช้ระบบพิกัดยูทีเอ็ม หากผู้ใช้ต้องการดัดแก้ภาพ (rectification) และกำหนดค่าพิกัดอ้างอิง (georeferencing) เป็น ระบบพิกัดอ้างอิงใหม่ เช่น ระบบพิกัดท้องถิ่น เพื่อให้ภาพออร์โธที่ผลิตได้สามารถนำไปซ้อนทับเป็นเบื้องหลังในการ ออกแบบและเขียนแบบทางวิศวกรรม ผู้ใช้สามารถนำค่าพารามิเตอร์การฉายแผนที่ที่ได้จากการออกแบบนำไปแปลง ระบบพิกัดให้กับภาพออร์โธเพื่อให้ภาพออร์โธมีระบบพิกัดภาพที่สอดคล้องกับรูปแบบงานที่จะนำไปใช้งานต่อได้

ตัวอย่างการดัดแก้ภาพและกำหนดระบบพิกัดของภาพออร์โธ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 1 ตร.กม โดยได้ทำการ ประมวลผลเพื่อหาค่าพารามิเตอร์การฉาย LDP ได้พารามิเตอร์การฉายแผนที่ LDP ดังนี้

```
+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100°01′ +k_0=1.0 +x_0=2500 +y_0=-1600000
+a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs
```

ผู้ใช้สามารถนำค่าพารามิเตอร์ไปใช้ในการแปลงระบบพิกัดให้กับข้อมูลได้ด้วยซอฟต์แวร์ ArcGIS QGIS GlobalMapper หรืออื่น ๆ โดยในเอกสารนี้จะนำเสนอการแปลงระบบพิกัดผ่านการใช้ซอฟต์แวร์ GDAL (https://gdal.org/) ด้วยคำสั่ง gdalwarp โดยมีสคริปท์การแปลงดังต่อไปนี้

```
gdalwarp -t_srs '+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=101.01666666 +k=1.0 +x_0=2500 +y_0=-1600000 +a=6378137.0 +b=6356752.314 +units=m +no_defs' -co COMPRESS=LZW -co BIGTIFF=YES ./Orthophoto_M300_P1_CU_SBR_UAV_ULS_2022.tif ./Orthophoto_M300_P1_CU_SBR_UAV_ULS_2022_LDP.tif
```

หลังจากทำการแปลงระบบพิกัดของภาพออร์โธด้วย GDAL เสร็จแล้ววิธีการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้ทำการ แปลงระบบพิกัดถูกต้องหรือไม่ ในกรณีการตรวจสอบภาพออร์โธสามารถตรวจสอบได้ผ่านการใช้คำสั่ง gdalinfo ที่จะ แสดงรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ให้ผู้ใช้งานทราบ สำหรับการตรวจสอบด้วยการใช้ gdalinfo ผู้ใช้งานอาจพิจารณาจาก ผลลัพธ์ในส่วนของ Corner coordinates หากแผนที่ภาพออร์โธที่นำเข้าเป็นระบบพิกัดอ้างอิงยูทีเอ็มโซน 47 จะมีค่า พิกัดของกรอบมุมดังนี้

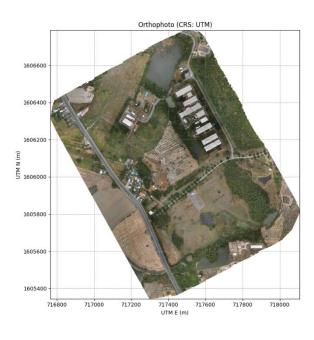
```
>> gdalinfo Orthophoto_M300_P1_CU_SBR_UAV_ULS_2022.tif
...
PROJCRS["WGS 84 / UTM zone 47N",
...
Corner Coordinates:
Upper Left ( 716764.866, 1606788.479) (101d 0'41.56"E, 14d31'31.43"N)
Lower Left ( 716764.866, 1605344.152) (101d 0'41.14"E, 14d30'44.44"N)
Upper Right ( 718108.211, 1606788.479) (101d 1'26.42"E, 14d31'31.04"N)
Lower Right ( 718108.211, 1605344.152) (101d 1'25.99"E, 14d30'44.06"N)
...
```

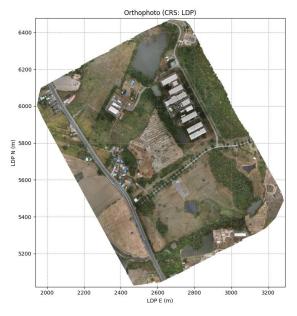
เมื่อทำการดัดแก้และอ้างอิงค่าพิกัดท้องถิ่นแล้วจะปรากฏพิกัดกรอบมุมดังนี้

```
>> gdalinfo Orthophoto_M300_P1_CU_SBR_UAV_ULS_2022_LDP.tif

Corner Coordinates:
Upper Left ( 1935.181, 6476.437) (101d 0'41.13"E, 14d31'31.43"N)
Lower Left ( 1935.181, 5020.580) (101d 0'41.14"E, 14d30'44.06"N)
Upper Right ( 3290.985, 6476.437) (101d 1'26.42"E, 14d31'31.43"N)
Lower Right ( 3290.985, 5020.580) (101d 1'26.42"E, 14d30'44.06"N)
```

นอกจากนี้แผนที่ภาพออร์โธในระบบพิกัดท้องถิ่นสามารถตรวจสอบผ่านการนำภาพออร์โธเข้าโปรแกรมภูมิ สารสนเทศ เช่น ArcGIS, QGIS GlobalMapper หรืออื่น ๆ ได้เช่นกัน หากตรวจสอบผ่านการมองภาพออร์โธที่ปรากฎ ขึ้นบนหน้าจอจะไม่เห็นถึงความแตกต่างบนระบบพิกัดที่ต่างกัน แต่ผู้ใช้สามารถตรวสอบผ่านการพิจารณาค่าพิกัดบน หน้าจอว่าแต่ละตำแหน่งจุดภาพของออร์โธได้เปลี่ยนแปลงไปอยู่บนระบบพิกัดท้องถิ่นเรียบร้อยแล้ว

8. กรณีศึกษา ระบบพิกัดท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ LDP

Test point mid bounds lng =100°38′ lat = 13°43′

Offset Project ion Plane = -40 m.

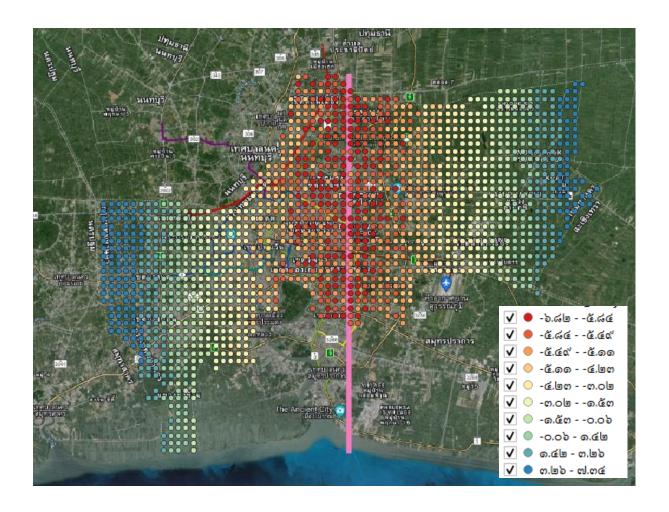
Designed Project Plane: hPP=-66.51 m. / MSL=-36.31 m. equiv. to k0 = 0.999990

Points CSF min/mean/max : -6.8 / -2.1 / +7.3 ppm Points MSL min/mean/max : +0.0 / +3.7 / +10.0 meter

E-W: 64,312 m. / N-S: 49,834 m.

ค่าพารามิเตอร์ระบบพิกัดท้องถิ่น LDP ของกรุงเทพมหานคร (LDP-BKK)

+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100.6333333 +k_0=0.99999 +x_0=50000 +y_0=-1470000 +a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs +proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100°38′ +k_0=0.99999 +x_0=50000 +y_0=-1470000 +a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs

9. กรณีศึกษา ระบบพิกัดท้องถิ่นของจังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ LDP

Middle of bounds lng =100°25′ lat = 13°57′

Offset Projection Plane = -10.0 m ***

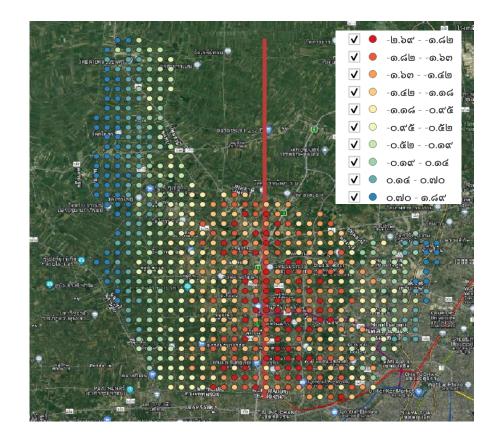
Designed Project Plane: hPP=-37.54 m. / MSL=-6.45 m. equiv. to k0 = 0.999994

Points CSF min/mean/max : -2.7 / -0.7 / +1.9 ppm Points MSL min/mean/max : +0.0 / +3.6 / +10.0 meter

E-W: 31,158 m. / N-S: 36,886 m.

ค่าพารามิเตอร์ระบบพิกัดท้องถิ่น LDP ของจังหวัดนนทบุรี (LDP-NONTHABURI)

+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100.416666666 +k_0=0.9999994 +x_0=50000 +y_0=-1490000 +a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs +proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100°25′ +k_0=0.9999994 +x_0=500000 +y_0=-1490000 +a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs

10. กรณีศึกษา ระบบพิกัดท้องถิ่นของพื้นที่บริการสาธารณูปโภค กรุงเทพ-สมุทรปราการ-นนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ LDP

Middle of bounds lng =100°37′ lat = 13°48′

Offset Projection Plane = -40.0 m ***

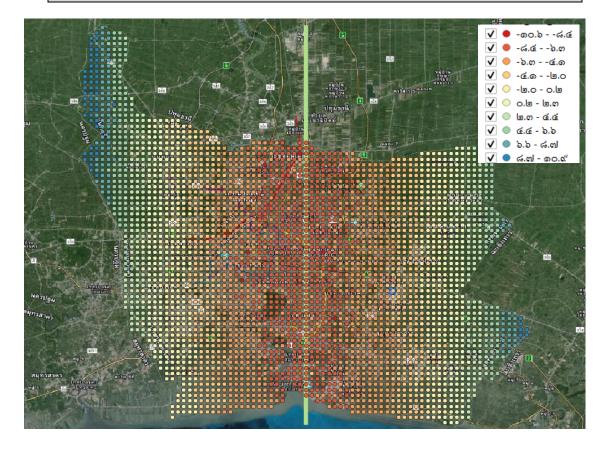
Designed Project Plane: hPP=-66.90 m. / MSL=-36.68 m. equiv. to k0 = 0.999989

Points CSF min/mean/max : -10.6 / -2.1 / +10.9 ppm Points MSL min/mean/max : -26.0 / +3.3 / +30.0 meter

E-W: 74,048 m. / N-S: 71,784 m.

ค่าพารามิเตอร์ระบบพิกัดท้องถิ่น LDP ของ กทม-สมุทรปราการ-นนทบุรี (LDP-MEA)

+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100.61666666 +k_0=0.999989 +x_0=50000 +y_0=-1480000 +a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs +proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=100°37′ +k_0=0.999989 +x_0=50000 +y_0=-1480000 +a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs

ภาคผนวก ก) มาตรฐานนิยามการฉายแผนที่ความคลาดเคลื่อนต่ำบนพื้นฐาน Transverse Mercator

มาตรฐานนิยามการฉายแผนที่ความคลาดเคลื่อนต่ำชนิด Transverse Mercator เป็นสิ่งแรกที่จะต้องมีประกาศใน โครงการ เช่น รายงานการสำรวจและออกแบบ แบบแปลนงานก่อสร้าง เป็น มาตรฐานกำหนดให้เขียนบรรยายเป็นข้อความ 3 บรรทัด ดังตัวอย่างพื้นที่กรุงเทพมหานครนี้

ตัวอย่างนิยาม	คำอธิบายมาตรฐาน
FORMAT: PROJ	1) อ้างอิง https://en.wikipedia.org/wiki/PROJ,
	http://proj.maptools.org/gen_parms.html
+proj=tmerc	2) การฉายแผนที่ชนิด Transverse Mercator ในกรณีจำเป็นอาจเลือกใช้ Conformal Conic (LCC) และ Oblique Mercator (OMC)
+lat_0=0.0	3) ค่าเริ่มต้นจุดศูนย์กำเนิด สำหรับ latitude ให้เป็น 0 ภายหลังให้ปรับค่า false northing เพื่อให้ตัวเลขพิกัดทางเหนือ กระชับ อ่านง่าย ใช้งานได้สะดวก
+lon_0=100°37′	4) ค่าเริ่มต้นจุดศูนย์กำเนิด Central Meridian ให้เป็น longitude เริ่มต้น ให้ตกในพื้นที่ โครงการ หรืออยู่ใกล้ที่สุด กำหนดปริมาณหน่วยองศาให้ละเอียดและลิปดา (Degree Minute :DM) เท่านั้น (exact) ตัวเลขลิปดาให้ใช้ตัวเลข 2 หลักเสมอ ให้เติมศูนย์ ข้างหน้ากรณีลิปดาเป็นหลักหน่วย ในกรณีเลือกใช้องศาในรูปแบบทศนิยม (Decimal Degree :DD) ให้ใช้จุดทศนิยม 6 ตำแหน่ง (1 ลิปดาในพื้นที่ประเทศไทย เทียบเท่า ระยะทาง 1.85 กิโลเมตร)
+k_0=0.999996	5) ค่าสเกลแฟกเตอร์เริ่มต้น ให้ปัดเศษ นิยามให้ใช้จุดทศนิยม 6 ตำแหน่ง
+x_0=50000 +y_0=-1470000	6) ค่าเลื่อนพิกัดให้เลือกใช้ค่าลงตัวหลัก พันเมตร ('000) โดยควรออกแบบให้ตัวเลขพิกัด ตะวันออกและพิกัดเหนือ มีขนาดเล็กกะทัดรัด ทำให้ตัวเลขค่าพิกัด กระชับ อ่านง่าย ใช้งานได้สะดวก พิกัดตะวันออกและพิกัดเหนืออาจออกแบบให้มีตัวเลขต่างกัน เพิ่มเติมอีก 1 หลัก เพื่อให้ผู้ใช้แยกแยะได้ง่าย ไม่สับสน
+a=6378137.0	7) ขนาดของรูปทรงรี WGS84 อ้างอิง
+b=6356752.314245179	https://en.wikipedia.org/wiki/World_Geodetic_System
+units=m	8) หน่วยการวัด เมตร
+no_defs	9) จะไม่มีการใช้ค่า default อื่นใด ใช้เฉพาะพารามิเตอร์ปรากฏ ในนิยามนี้เท่านั้น
+type=crs	10) เป็นนิยามสำหรับบรรยาย การฉายแผนที่

ภาคผนวก ข) ตารางแสดงการวิเคราะห์การฉาย LDP

ตารางแสดงการวิเคราะห์การฉาย LDP เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์บนจุดสุ่มในพื้นที่ สำหรับงานสำรวจตามสาย ทาง อาจเลือกใช้ตำแหน่งสถานีรังวัด 0+000, 0+500, ความถี่ตามความหมาะสม เมื่อได้ออกแบบเลือกพารามิเตอร์ LDP จะ แสดงการคำนวณ และเผยให้เห็นถึง การกระจายตัวของค่าสเกลแฟกเตอร์ร่วม CSF_ppm ว่ามีค่าไม่เกิน 20 ppm

1	Point	lng	lat	MSL	CSF_ppm	LDP_E	LDP_N
:	:	:	:	:	:	:	:
0	P0	101.637929	14.881939	280	-3.6	5,494.554 4	,985.620
1	P1	101.646938	14.890948	280	-3.5	6,463.981 5	,982.520
2	P2	101.646938	14.872930	280	-3.6	6,464.103 3	3,988.799
3	P3	101.628920	14.872930	280	-3.6	4,525.047 3	3,988.759
4	P4	101.628920	14.890948	280	-3.6	4,525.086 5	,982.480
5	P0	101.637929	14.881939	260	-0.4	5,494.554 4	,985.620
6	P1	101.646938	14.890948	260	-0.4	6,463.981 5	,982.520
7	P2	101.646938	14.872930	260	-0.4	6,464.103 3	3,988.799
8	P3	101.628920	14.872930	260	-0.4	4,525.047 3	3,988.759
9	P4	101.628920	14.890948	260	-0.4	4,525.086 5	,982.480

ภาคผนวก ค) ตารางการแปลงพิกัดของจุดที่เป็นสาระสำคัญในโครงการ

ให้แสดงตารางการแปลงพิกัดของจุดที่เป็นสาระสำคัญในโครงการ เช่น ค่าพิกัดของจุดทดสอบต่าง ๆ ในพื้นที่ โครงการ ค่าพิกัดของหมุดอ้างอิง ค่าพิกัดของหมุดคู่ เพื่อแสดงแนวคิดของการเลือกค่าพิกัดว่ามีคุณภาพอย่างไร โดยแสดงให้ เห็นค่าความคลาดเคลื่อนสเกลแฟกเตอร์ร่วม (Combined Scale Factor) ที่น้อยกว่า +/- 20 ppm หรือบางครั้งอาจอนุโลม ให้ น้อยกว่า +/- 50 ppm หรือ 100 ppm ด้วยเหตุผลข้อจำกัดของลักษณะภูมิประเทศหรือขอบเขตงานก่อนสร้าง

	LDP_E	LDP_N	Elev	UTM_E	UTM_N	UTM_Elev
:	:	:	:	:	:	:
BLDG-1	5,200.000	5,300.000	260.000	783,541.304	1,647,258.039	260.000
BLDG-2	5,225.000	5,300.000	260.000	783,566.316	1,647,258.335	260.000
BLDG-3	5,225.000	5,400.000	260.000	783,565.134	1,647,358.384	260.000
BLDG-4	5,200.000	5,400.000	260.000	783,540.122	1,647,358.088	260.000

ภาคผนวก ง) สคริปท์ไพธอน แปลงค่าพิกัด LDP UTM และ Geodetic Coordinate

ตัวอย่างสคริปท์ไพธอน แสดงการตรวจสอบค่าพิกัด LDP UTM และ Geodetic Coordinate ในรูปแบบ องศา ทศนิยม และ องศา-ลิปดา-ฟิลิปดา ตลอดจนการนำค่าพิกัดไปประยุกต์ใช้งาน

```
import pandas as pd
import geopandas as gpd
import pyproj
import numpy as np
import pygeodesy as pgd
from io import StringIO
gpd.options.io_engine = "pyogrio"
def dd2DMS( dd, PREC=7, POS='' ):
   '''convert degree to DMS string'''
   return pgd.dms.toDMS( dd, prec=PREC,pos=POS )
LDP = '''+proj=tmerc +lat_0=0.0 +lon_0=101.633333333 +k_0=1.000036 +x_0=5000 +y_0=-1641000
+a=6378137.0 +b=6356752.314245179 +units=m +no_defs +type=crs''
LDP = pyproj.CRS( LDP )
TAB = '''
 BLDG-1 5200.000 5300.000
                                 260.000 783541.304 1647258.039
                                                                      260.000
 BLDG-2 5225.000 5300.000
                                 260.000 783566.316 1647258.335
                                                                      260.000
 BLDG-3 5225.000 5400.000
                                                                      260.000
                                 260.000 783565.134 1647358.384
 BLDG-4 5200.000 5400.000
                                 260.000 783540.122 1647358.088
                                                                      260.000
COLS = ['Pnt','LDP E','LDP N','LDP Elev', 'UTM E', 'UTM N', 'UTM Elev']
df = pd.read_csv( StringIO(TAB), header=None, delim_whitespace=True,names=COLS )
gdf = gpd.GeoDataFrame( df, crs=LDP, geometry=gpd.points_from_xy(df.LDP_E,df.LDP_N) )
gdfUTM47 = gdf.to_crs( 'EPSG:32647' )
gdfWGS84 = gdf.to crs( 'EPSG:4326' )
def TransLatLng(row):
   Lat_DD, Lng_DD = row.geometry.y, row.geometry.x
   Lat_DMS, Lng_DMS = dd2DMS(Lat_DD,PREC=5), dd2DMS(Lng_DD,PREC=5)
   Lat_DD, Lng_DD = f'{Lat_DD:.9f}' , f'{Lng_DD:.9f}'
   return Lat_DMS,Lng_DMS ,Lat_DD,Lng_DD
gdfWGS84[['Lat_DMS','Lng_DMS' , 'Lat_DD', 'Lng_DD']] = \
          gdfWGS84.apply( TransLatLng, axis=1, result type='expand' )
print( gdf)
print( gdfUTM47.iloc[:,[0,1,3,7]] )
print( gdfWGS84.iloc[:,[0,1,2,8,9,10,11]] )
```

ผลลัพธ์การแปลงจะปรากฏดังนี้

	Pnt	LDP_E	LDP_N	LDP_Elev	UTM_E	UTM_N	UTM_Elev	
geo	ometry							
0	BLDG-1	5200.0	5300.0	260.0	783541.304	1647258.039	260.0 PC	DINT (5200.000
536	000.000							
	BLDG-2	5225.0	5300.0	260.0	783566.316	1647258.335	260.0 PC	DINT (5225.000
	000.000							
		5225.0	5400.0	260.0	783565.134	1647358.384	260.0 PC	DINT (5225.000
	00.000)							/
_		5200.0	5400.0	260.0	783540.122	1647358.088	260.0 PC	DINT (5200.000
546	00.000)							
	Pnt	I DP F	LDP Ele	V		geometry		
0	BLDG-1	5200.0	_		783541.304	1647258.039)		
1	BLDG-2	5225.0	260.	,		1647258.335)		
2	BLDG-3	5225.0	260.	0 POINT (	783565.134	1647358.384)		
3	BLDG-4	5200.0	260.	0 POINT (	783540.122	1647358.088)		
	Pnt	LDP_E	LDP_N	L	at_DMS	Lng_DMS	Lat_DD	D Lng_DD
0	BLDG-1	5200.0	5300.0	14°53′05.	20877" 101	°38′06.69072″	14.884780214	101.635191867
	BLDG-2					°38′07.52706″	14.884780212	
	BLDG-3		5400.0	14°53′08.		°38′07.52709″	14.885683949	
3	BLDG-4	5200.0	5400.0	14°53′08.	46222" 101	°38′06.69075″	14.885683951	101.635191874

ข้อสังเกต ค่าพิกัดภูมิศาสตร์บนพื้นผิวโลก หากต้องการจัดเก็บแสดงผลให้ละเอียดถูกต้องถึงระดับ "มิลลิเมตร"

- การแสดงผลค่าพิกัด องศา-ลิปดา-ฟิลิปดา (DMS) จะต้องมีทศนิยมหลัง ฟิลิปดา 5 ตำแหน่ง
- การแสดงผลค่าพิกัด องศาพร้อมจุดทศนิยม (DD) จะต้องมีทศนิยมอย่างน้อย 9 ตำแหน่ง

เอกสารอ้างอิง

- ไพศาล สันติธรรมนนท์, ประจวบ เรียบร้อย, ชาญชัย พัชรอาภา. (2563). ผลการศึกษาการฉายแผนที่ WGS-TM ในโครงการ รถไฟความเร็วสูงไทย-จีน. วารสารวิศวกรรมสารฉบับวิจัยและพัฒนา. ปีที่ 32, ฉบับที่ 2, หน้า 11-23.
- ไพศาล สันติธรรมนนท์, ประจวบ เรียบร้อย, ชาญชัย พัชรอาภา. (2563). การศึกษาศักยภาพการฉายแผนที่ความคลาดเคลื่อน ต่ำสำหรับประเทศไทย. วารสารวิศวกรรมสารฉบับวิจัยและพัฒนา. ปีที่ 32 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2563. หน้า 39-58.
- ไพศาล สันติธรรมนนท์, ถิรวัฒน์ บรรณกุลพิพัฒน์ และ บดินทร์ จุลนาค. (2565). หลักการออกแบบการฉายแผนที่ความ คลาดเคลื่อนต่ำสำหรับโครงการ. วารสารวิศวกรรมสารฉบับวิจัยและพัฒนา. ปีที่ 33 ฉบับที่ 4, หน้า 47–65.
- Dennis M.: Ground Truth: Low Distortion Map Projections for Engineering, Surveying, and GIS, Pipelines, ASCE, 2016.